

Ne poznamo niti polovice poklicev, ki bodo v prihodnje aktualni

24. Jan 2019, 06:55 (www.novice.svet24.si)

Kratkoročno slovenski delodajalci iščejo delavce v predelovalnih dejavnostih, voznike, prodajalce, zidarje, natakarje in zelo verjetno je, da bodo potrebe delodajalcev podobne tudi čez pet ali deset let. Vseeno se z napredkom tehnologije, razvojem družbe, globalizacijo in drugimi dejavniki krepijo ali zmanjšujejo potrebe po določenih poklicih, sočasno pa se pojavljajo čisto novi poklici.

Tehnološki razvoj spreminja poklice in ustvarja nove.

Ne samo naš dedek in babica, niti naši starši ali mi sami si še ne tako dolgo nazaj nismo znali predstavljati, kakšni novi poklici se bodo pojavili s tehnološkim napredkom. Priznajte – še pred nekaj leti niste pričakovali, da bodo v ne tako oddaljeni prihodnosti potrebovali forenzične strokovnjake za nesreče samovozečih vozil ali da se bo kdo ukvarjal z arhitekturo oblaka. Ne, ne tistega na nebu.

Kaj bo, še ne vemo

Po nekaterih teorijah danes ne poznamo niti polovice poklicev, ki bodo v prihodnosti najbolj aktualni, pravijo na Zavodu Republike Slovenije za zaposlovanje (ZRSZ). Sklepajo pa, da bodo najbolj zaželeni strokovnjaki s področij informacijske tehnologije, zdravstva, biomedicine, razvoja novih materialov pa tudi različnih svetovalnih strok. Nekateri projekcije omenjajo na primer poklice, povezane s preprečevanjem kibernetičnih napadov, oblikovanjem spletne podobe, druženjem, z organizacijo prostega časa, genetiko in številnimi drugimi panogami, a na ZRSZ poudarjajo, da je bolj kot o samih poklicih treba govoriti o kompetencah prihodnosti. Te so v veliki meri povezane s komunikacijo, medkulturno komunikacijo, sposobnostjo globljega razumevanja napisanega in povedanega, analizo podatkov, kreativnostjo in socialno inteligentnostjo. Sem spadajo predvsem opravila, ki jih tehnologija vsaj za zdaj še ne zmore.

Klasični poklici še vedno potrebni

Prihodnje desetletje še zdaleč ne bo izničilo potrebe po »klasičnih« poklicih, še vedno bodo potrebni zdravniki, učitelji, vozniki, delavci v tovarnah in podobno. A vsi ti poklici se razvijajo, pridobivajo nova orodja in nove specializacije. Avtomehanik ali medicinska sestra sta prav toliko poklica prihodnosti kot bioheker ali akvaponik.

Bioheker

Projekt svetlečih rastlin v kalifornijskem mestu Sunnyvale je primer dela biohekerjev, ki so kombinirali DNK rastlin in kresnic. Na Švedskem biohekerji razvijajo podkožni čip, ki bi omogočal nadzorovanje vrat ali strojev samo s kretnjami. Za tak poklic je seveda nujno odlično poznavanje biologije in računalniških tehnologij, v Evropi tudi pripravljenost na selitev – zaradi stroge evropske zakonodaje v genetski tehnologiji so priložnosti za delo v EU omejene, so pa zato biohekerjem bolj naklonjeni v ZDA.

Mikrotehnolog

Izdelava najmanjših tehničnih komponent, kot so mikročipi, mikrosistemi ali polprevodniške komponente, je delo mikrotehnologov. V času, ko razen zaslonov vse postaja manjše, je poklic vse bolj aktualen, zanj niti ni potrebna visokošolska izobrazba, vseeno pa zahteva dobro tehnično znanje ter koordinacijo oči in rok. Priložnosti za delo so v industriji elektronike in medicinskih izdelkov ter tudi v znanosti.

Precizno laboratorijsko delo zahteva konkretno zaščito delavca in izdelka.

Razvijalec iger

Videoigre so že zdaj ogromna in rastoča industrija, ki je dobila dodaten zagon s popularnostjo mobilnih naprav. Razvijalec iger je širok opis dela, ki je lahko programiranje, razvijanje videza ali mehanike igre – večinoma gre namreč za delo v ekipi in opravljanje specializiranih nalog.

Ustvarjalnost je nujna, akademska izobrazba ni. Največji svetovni založniki iger na leto obrnejo milijarde, je pa to panoga, kjer se da dobro idejo tudi s skromnimi sredstvi spremeniti v uspešnico.

Menedžer za družbena omrežja

Kot menedžer boste načrtovali in predstavljali ponudbo ter krepili prisotnost svojih klientov na družbenih omrežjih. Stranke so lahko podjetja ali posamezniki, ki želijo predstaviti sami sebe in svoje storitve, nimajo pa znanja, časa ali potrpljenja za ukvarjanje z družbenimi omrežji. Potrebno je odlično poznavanje facebooka, instagrama, twitterja, snapchata in drugih omrežij; zaželena, a ne nujna je diploma komunikološke usmeritve.

Telekirurg

Pri številnih operacijah kirurg ne operira več sam s skalpelom, temveč je upravljavec robota z več rokami. Kirurgi prihodnosti ne bodo potrebovali samo medicinske izobrazbe, spoznati se bodo morali tudi na robote in biti solidno tehnološko podkovani. V velikih medicinskih centrih pri operacijah vse pogosteje uporabljajo robote, ki so zaradi svoje preciznosti prihodnost kirurgije.

Okoljski znanstvenik

Iskanje razlogov in rešitev za ekološke probleme je delo okoljskega znanstvenika, ki poskuša preprečiti preveliko škodo okolju. Naj gre za gradbene projekte, druge posege v okolje ali proizvodnjo, okoljski znanstveniki predvidijo posledice in predlagajo rešitve, ki bi najmanj kvarno vplivale na naravo in ljudi. Študij ekologije, kmetijskih znanosti ali okoljske kemije je običajna pot do tega poklica.

Akvaponik

Rastoče svetovno prebivalstvo potrebuje nove vire hrane, eden od teh je lahko akvaponika, gojenje zelenjave s pomočjo rib. Gre za kombinacijo akvakulture in hidroponike, kjer s pomočjo bakterij ustvarjamo zaprt tok hranil med ribogojnim in zelenjavnim delom sistema. Potrebno je dobro znanje biologije s poudarkom na botaniki, geobotaniki ali biotehnologiji, najbolje kar univerzitetna izobrazba. Priložnosti za delo so v prehranski industriji, raziskovalnih institucijah ali podjetnih startupih.

Pilot brezpilotnih letalnikov

To je vse bolj aktualen poklic, ki poleg obvladovanja letečega stroja zahteva precej dobro poznavanje brezpilotnega letalnika ali drona, saj ga mora pilot včasih kar sam popravljati. Varnostne agencije, gradbena industrija in mediji se vse bolj zanašajo na male, okretne letalnike. Fotografi ali strojni inženirji veljajo za idealne pilote, ki lahko delo najdejo v vojski, policiji, pri televizijskih ali filmskih produkcijah oziroma v okoljevarstvenih organizacijah.

Pilotiranje brezpilotnega letalnika je poklic, ki postaja vse bolj aktualen.

Menedžer za e-trgovino

Ti specialisti bedijo nad spletno prodajo podjetij, ne koordinirajo pa le dela vseh v prodajo vpletenih oddelkov (marketing, proizvodnja, logistika), temveč razvijajo tudi prodajne strategije in nadzirajo njihovo izvedbo. Zaželen je opravljen študij informatike ali ekonomije, priložnosti za delo pa se ponujajo v skoraj vseh industrijskih ali storitvenih panogah.

Strokovnjak za 3D-tisk

Namesto okornih protez bo medicina prihodnosti ponujala vse bolj napredne umetne telesne dele.

Tridimenzionalno ali 3D-tiskanje je uporabno na vse več področjih, od industrije do medicine, še vedno pa ne izkoriščamo vsega potenciala te tehnologije, ki po nekaterih napovedih nima meja. V prihodnosti naj bi tiskali ne samo sestavne dele, temveč kar celotne stroje, napovedujejo strokovnjaki. Priporočena je inženirska izobrazba ali vsaj dobra tehnična podkovanost za delo v produkciji s 3D-tiskalniki.

Zeleni arhitekt

Skrbi za »ozelenitev« sten, fasad in velikih pisarniških prostorov, cilj pa je ustvariti očem prijetno okolje z vsečno klimo prostora in visoko kakovostjo življenja v mestnem okolju. Ob izobrazbi arhitekta je priporočeno solidno vrtnarsko znanje, zeleni arhitekti pa lahko delajo kot samostojni podjetniki ali se zaposlijo v večjem arhitekturnem biroju, kjer sodelujejo pri načrtovanju večjih projektov.

Strokovnjak za robotsko avtomatizacijo

Upravljanje, razvijanje ali servisiranje robotov bo zaposlovalo veliko ljudi – dokler jih ne bodo izrinili roboti.

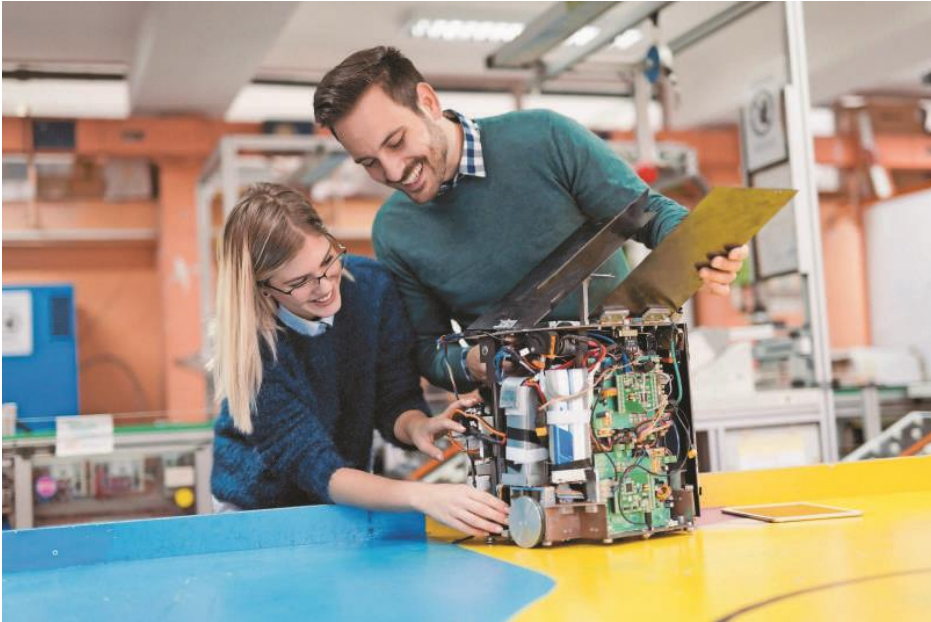
Robotic process automation (RPA) pravijo podjetja procesu, ki lahko krepko oklesti stroške dela. Avtomatizacija ni uporabna le v industrijski proizvodnji, temveč tudi v drugih delovnih okoljih – z nekaj kliki miške lahko sprožimo proces obdelave velike količine podatkov ali izpolnjevanja velikega števila formularjev. Zaželen je končan študij informatike, matematike ali gospodarskega inženiringa, priložnosti za delo pa se najdejo v številnih panogah, od bančništva do industrije.

Forenzik za samovozeča vozila

Samovozeča vozila prihajajo, a čeprav naj bi bila varnejša od vozil z ljudmi za volanom, se prometnim nesrečam ne bomo mogli popolnoma izogniti. Gre za poklic, ki je trenutno predvsem ideja, a jasno je, da bo nekdo moral preiskovati nesreče takih vozil. Poklic bo zahteval izobrazbo iz informacijske tehnologije ali digitalne forenzike ter spretnost pri analiziranju podatkov, priložnosti za delo pa bodo v zavarovalnicah, pri policiji ali v avtomobilski industriji.

Izdelovalec telesnih delov

Tridimenzionalni tisk in umetna inteligenca nista več futuristični ideji, to naj bi kmalu veljalo tudi za »nadomestne« človeške dele, ki bi lahko nadomestili proteze ali celo presaditve organov. Specialisti bi morali biti strokovnjaki za anatomijo, medicino, biotehnologijo in umetne materiale, zaposlili pa bi se lahko v podjetjih, ki izdelujejo proteze, v bolnišnicah ali znanstvenih ustanovah.

Izobrazba na področju mehatronike bo prinesla obilo priložnosti za zaposlitev.

Inženir za AI/strojno učenje

Kot pionirji uporabe umetne inteligence (AI) ti inženirji sami ustvarjajo algoritme, ki se sami učijo, da lahko umetna inteligenca iz pridobljenih podatkov ustvari novo znanje. Priporočena je izobrazba iz informatike, matematike ali elektrotehnike s poudarkom na strojnem učenju. Priložnosti za delo so v vseh panogah, kjer se bo uporabljala umetna inteligenca: od industrijske proizvodnje, bančništva, medijev in telekomunikacij do javne uprave, policije in vojske.